

Problemy etyczne

ARKUSZ
DLA UCZESTNIKA

OPISY SYTUACJI DO GRY
„PROBLEMY ETYCZNE”

Dyskusje w grupach
Wspólna decyzja

1. Jesteś członkiem zarządu firmy farmaceutycznej odpowiedzialnym za marketing. Firma wynalazła lekarstwo, które mogłoby znacznie przedłużyć życie osobom chorym na AIDS. Lek nie przeszedł jeszcze testów klinicznych i nie wiadomo, czy powoduje skutki uboczne. Akcjonariusze firmy i pacjenci domagają się jednak, aby wprowadzić go jak najszybciej na rynek. Jaką decyzję podejmiesz?

Streszczenie

Uczestnicy podejmują decyzje (o charakterze etycznym).

Cele

Podejmowanie decyzji. Przybliżenie problematyki etyki.

Materialy

Kopie arkusza Problemy etyczne – opisy sytuacji

Czas trwania

60 minut.

Procedura

1. Wyjaśnij, że tematem ćwiczenia będą etyczne aspekty podejmowania decyzji. Podziel grupę na zespoły liczące od czterech do sześciu osób i rozdaj im arkusze z opisami sytuacji.
2. Poproś, by każdy zespół zajął się jednym przypadkiem i podjął najlepszą, swoim zdaniem, decyzję. Uczestnicy mogą uzupełniać opisy sytuacji, wprowadzając bardziej szczegółowe założenia (powinni jednak pamiętać, że nie to jest celem ćwiczenia). Daj im 12 minut na przedyskutowanie sytuacji, podjęcie decyzji i wybranie osoby, która przedstawi rozwiązanie całej grupie. Podczas prezentacji uczestnicy powinni wyjaśnić, jakie czynniki wzięli pod uwagę i które z nich uznali za najważniejsze.
3. Gdy wszystkie zespoły przedstawią już swoje rozwiązania, powiedz kilka słów na temat problemów etycznych, jakie wystąpiły w omówionych sytuacjach.

Uwagi

Uczestnicy często pytają o bardziej szczegółowe informacje dotyczące przedstawionych sytuacji. W takim wypadku nich sami wprowadzają dodatkowe założenia, które uwzględnią następnie w swoich rozwiązaniach. W życiu często trzeba podejmować decyzje o charakterze etycznym na podstawie niekompletnych danych. Możesz również przedstawić uczestnikom niektóre aspekty etyki:

- Czasami w rozwiązywaniu problemów o charakterze etycznym pomagają przepisy wewnętrzne przyjęte w organizacji. Przykładowo, wiele firm ustala własne reguły przyjmowania zaproszeń lub upominków od kontrahentów.
- Niektórzy nie przywiązują wagi do etycznych aspektów podejmowania decyzji. Zagadnienie to odnosi się do postawy moralnej i przypomina wybór między interesem jednostki a interesem firmy.
- Aby właściwie rozwiązać problem o charakterze etycznym, należy znać jak najwięcej faktów dotyczących sytuacji.
- Znajomość wszystkich faktów dotyczących sytuacji jest niemożliwa. Z tego powodu decyzja podjęta w najlepszej wierze może czasem przynieść nieprzewidziane, negatywne z etycznego punktu widzenia, skutki. Zagadnienia te można wypisać na tablicy jako tematy do dyskusji.

Modyfikacje

Jeżeli wymaga tego cel szkolenia, zwróć większą uwagę na sposób podejmowania decyzji przez zespół. Wyznacz obserwatorów, którzy przedstawią później swoje spostrzeżenia całej grupie. Możesz również zaproponować, by wszystkie zespoły zajęły się tym samym problemem, lub poprosić uczestników o omówienie innych przykładów podobnych sytuacji, np.:

- Rozbudowa przemysłu i handlu kosztem środowiska naturalnego.
- Podejmowanie niepopularnych decyzji w przedsiębiorstwie.
- Inwestowanie w krajach znajdujących się pod rządami dyktatorów.
- Sprzedaż przeznaczonych dla dzieci gier komputerowych, w których występuje przemoc

OPISY SYTUACJI DO GRY „PROBLEMY ETYCZNE”

1. Jesteś członkiem zarządu firmy farmaceutycznej odpowiedzialnym za marketing. Firma wynalazła lekarstwo, które mogłoby znacznie przedłużyć życie osobom chorym na AIDS. Lek nie przeszedł jeszcze testów klinicznych i nie wiadomo, czy powoduje skutki uboczne. Akcjonariusze firmy i pacjenci domagają się jednak, aby wprowadzić go jak najszybciej na rynek. Jaką decyzję podejmiesz?
2. Jesteś dyrektorem regionalnego oddziału przedsiębiorstwa kolei państwowych, które ma zostać wkrótce sprywatyzowane. Dysponujesz nadwyżką taboru kolejowego, który może jeszcze służyć przez dziesięć lat. Jeżeli go sprzedasz, uniemożliwisz jego wykorzystanie swoim nowym konkurentom. Jeżeli jednak w przyszłości stracisz tabor np. w wyniku wypadku, będziesz musiał podnieść ceny usług, aby zakupić nowy. Co zrobisz?
3. Jesteś dyrektorem szkoły pomaturalnej. Odczuwasz naciski, aby zwiększyć liczbę słuchaczy, rekompensując w ten sposób zmniejszenie przez rząd nakładów na edukację. Koledzy jednak przekonują cię, że musiałbyś wówczas zwiększyć liczebność grup, co oznaczałoby obniżenie poziomu nauczania. Co zrobisz?
4. Jesteś szefem działu kadr w firmie, która ma duży niedobór pracowników. Twoi koledzy chcieliby zmienić ten stan rzeczy, ale nie są chętni do przeprowadzania rozmów kwalifikacyjnych. Sprawę może rozwiązać nowy test kwalifikacyjny, który ogranicza liczbę koniecznych rozmów. Słyszałeś od swoich kolegów z innych firm, że test ten nie jest wolny od uprzedzeń rasistowskich i zmniejsza szanse osób z niektórych grup etnicznych. Nie wiesz tego jednak na pewno. Czy wykorzystasz taki test?
5. Jesteś dyrektorem firmy produkującej sprzęt komputerowy. Rozmawiasz z dwoma kandydatami na pracowników, którzy wcześniej byli zatrudnieni w konkurencyjnej firmie. Odeszli, ponieważ rozczarowały ich warunki pracy. Ich umiejętności mogłyby się bardzo przydać w twoim przedsiębiorstwie. Kandydaci są również skłonni przekazać ci szczegółowe projekty nieopatentowanych jeszcze produktów swojej poprzedniej firmy. Co robisz?